

វេទិកា
អប់រំ

ពិភពលោកឆ្នាំ **២០១៥**

សេចក្តីប្រកាសទីក្រុង Incheon

ការអប់រំឆ្នាំ ២០៣០ :

ឆ្ពោះទៅការអប់រំបញ្ចូលគ្នាដែលមានគុណភាព និង
ប្រកបដោយ សមធម៌ និង
ការរៀនសូត្រពេញមួយជីវិតសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា

អារម្ភកថា

១- យើង រដ្ឋមន្ត្រី ប្រធាន និងសមាជិកនៃគណៈប្រតិភូ ប្រធានទីភ្នាក់ងារ និងមន្ត្រី ស្ថាប័នពហុភាគី និងទ្វេភាគី និងតំណាងសង្គមស៊ីវិល គ្រូបង្រៀន យុវជន និងវិស័យ ឯកជនបានធ្វើការជួបជុំគ្នា នៅខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៥ តាមការអញ្ជើញរបស់អគ្គនាយកអង្គការ UNESCO ប្រចាំនៅទីក្រុង Incheon សាធារណៈរដ្ឋកូរ៉េ ដើម្បីចូលរួមក្នុងវេទិកាអប់រំពិភពលោកឆ្នាំ២០១៥។ យើងសូម ថ្លែងអំណរគុណចំពោះរដ្ឋាភិបាល និងប្រជាជននៃសាធារណៈរដ្ឋកូរ៉េ ដែលបានធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះ ក្នុងការទទួលរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ដ៏សំខាន់នេះរួមជាមួយនឹងអង្គការ UNICEF ធនាគារពិភពលោក UNFPA UNDP UN Women និង UNHCR ដែលបានរៀបចំកិច្ចប្រជុំនេះ និងការរួមវិភាគទាន របស់ពួកគេ។ យើងក៏សូមសម្តែងនូវការកោតសរសើរដ៏ស្មោះស្ម័គ្រចំពោះអង្គការ UNESCO ដែលបានផ្តួចផ្តើម និងដឹកនាំព្រឹត្តិការណ៍ដ៏សំខាន់នេះសម្រាប់ការអប់រំឆ្នាំ ២០៣០។

២- នៅក្នុងឱកាសជាប្រវត្តិសាស្ត្រនេះ យើងសូមអះអាងជាថ្មីអំពីចក្ខុវិស័យនៃចលនាជាសកល ចំពោះ ការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នាដែលបានផ្តួចផ្តើមឡើងនៅ Jomtien ឆ្នាំ១៩៩០និងបានបញ្ជាក់សារ ឡើងវិញនៅទីក្រុង Dakar នៅឆ្នាំ២០០០ដែលជាការប្តេជ្ញាចិត្តដ៏សំខាន់បំផុតចំពោះការអប់រំនៅ ក្នុងទសវត្សរ៍ថ្មីៗ ហើយក៏បានជំរុញឲ្យមានវឌ្ឍនភាពដ៏ធំធេងក្នុងវិស័យអប់រំ ។ យើងក៏សូមធានា អះអាងជាថ្មីផងដែរអំពីចក្ខុវិស័យ និង ឆន្ទៈនយោបាយដែលបានឆ្លុះបញ្ចាំងក្នុងសន្និសីទស្តីពី សិទ្ធិមនុស្សនៅថ្នាក់តំបន់និងអន្តរជាតិជាច្រើន ដែលបានចែងអំពីសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំ ហើយ មានអន្តរទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងសិទ្ធិដទៃទៀត។ យើងទទួលស្គាល់អំពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ដែល បានធ្វើ ប៉ុន្តែយើងក៏ទទួលស្គាល់អំពីក្តីកង្វល់ដ៏ធំធេង ដែលយើងស្ថិតនៅឆ្ងាយនៅឡើយពីការ សម្រេចបាននូវការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា។

៣- យើងសូមរំលឹកពីកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុង Muscat ដែលបានរៀបចំឡើងតាមរយៈការពិគ្រោះ យោបល់យ៉ាងទូលំទូលាយ ហើយត្រូវបានអនុម័តដោយកិច្ចប្រជុំស្តីពីការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់ គ្នាឆ្នាំ ២០១៤ និងបានផ្តល់ព័ត៌មាន ដើម្បីកំណត់ចំណុចដៅនៃការអប់រំប្រកបដោយជោគជ័យ របស់ក្រុមការងារចំហស្តីពីគោលដៅអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ។ យើងក៏សូមរំលឹកបន្ថែមអំពី លទ្ធផលនៃសន្និសីទថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំតំបន់ស្តីពីការអប់រំនៅក្រោយឆ្នាំ ២០១៥ និងកត់សម្គាល់ ពីការរកឃើញតាមរយៈរបាយការណ៍ពិនិត្យតាមដានជាសកលចំពោះការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់ គ្នាឆ្នាំ២០១៥ និងរបាយការណ៍សំយោគស្តីពីការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នាប្រចាំតំបន់។ យើង ទទួលស្គាល់អំពីការចូលរួមវិភាគទានដ៏សំខាន់ក្នុងការផ្តួចផ្តើមដំបូងអំពីការអប់រំជាសកល រួមជា មួយនឹងតួនាទីរបស់រដ្ឋាភិបាល អង្គការថ្នាក់តំបន់ ស្ថាប័នអន្តររដ្ឋាភិបាល និង អង្គការមិនមែន រដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងការពង្រឹងឲ្យមានការប្តេជ្ញាចិត្តផ្នែកនយោបាយចំពោះការអប់រំ។

៤-ដោយមើលឃើញពីវឌ្ឍនភាពដ៏ធំធេង ចំពោះគោលដៅនៃការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នាចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០០ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សចំពោះការអប់រំនិងមេរៀនបទពិសោធន៍ ព្រមទាំងដោយមើលឃើញពីបញ្ហាប្រឈម ដែលនៅសល់ និងការប្តេជ្ញាចិត្តអំពីរបៀបវារៈនៃការអប់រំឆ្នាំ ២០៣០ និងក្របខណ្ឌសកម្មភាពរួមនឹងយុទ្ធសាស្ត្រ និងអាទិភាពនាពេលអនាគតដើម្បីសម្រេចបានជោគជ័យ យើងសូមអនុម័តសេចក្តីប្រកាសនេះ។

ការឆ្ពោះទៅឆ្នាំ ២០៣០ : ចក្ខុវិស័យថ្មីសម្រាប់ការអប់រំ

៥-ចក្ខុវិស័យរបស់យើងគឺដើម្បីផ្លាស់ប្តូរជីវិតតាមរយៈការអប់រំ ដោយទទួលស្គាល់ពីតួនាទីសំខាន់នៃការអប់រំដែលជាម្ចាស់ជំរុញដ៏ចម្បងក្នុងការអភិវឌ្ឍ និងដើម្បីសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពដទៃទៀត។ យើងប្តេជ្ញាដោយឈរលើគំនិតនៃភាពចាំបាច់ចំពោះរបៀបវារៈអប់រំថ្មីមួយដែលគ្រប់ជ្រុងជ្រោយប្រកបដោយមហិច្ឆតា និងសេចក្តីប្រាថ្នាខ្ពស់ដោយមិនបន្ទុល់ទុកនរណាម្នាក់ឡើយ។ ចក្ខុវិស័យថ្មីនេះត្រូវបានគ្របដណ្តប់ពេញលេញនៅក្នុងគោលដៅអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពទី៤ “ធានានូវការអប់រំបញ្ចូលគ្នា ដែលមានគុណភាព ប្រកបដោយសមធម៌ និងលើកកម្ពស់ឱកាសរៀនសូត្រពេញមួយជីវិតសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា” និងមានចំណុចដៅដែលត្រូវជាមួយគ្នា។ វាមានលក្ខណៈបំផ្លាស់ប្តូរ និងជាសកលដើម្បីឆ្ពោះទៅរករបៀបវារៈនៃការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នាដែលមិនទាន់បានបញ្ចប់ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សចំពោះការអប់រំនិងដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមក្នុងវិស័យអប់រំនៅថ្នាក់ជាតិ និងសកល។ វាជាចក្ខុវិស័យអប់រំរបស់មនុស្សជាតិ និងការអភិវឌ្ឍផ្នែកតាមសិទ្ធិមនុស្ស និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរការដាក់បញ្ចូលគ្នាការការពារ ភាពចម្រុះគ្នា នៃវប្បធម៌ ភាសា និងជាតិពន្ធុ និងការទទួលខុសត្រូវ និងគណនេយ្យភាពរួមគ្នា។ យើងសូមធានាអះអាងថាថ្មីថាការអប់រំគឺជាសេវាសាធារណៈជាសិទ្ធិមនុស្សជាមូលដ្ឋាន និងជាមូលដ្ឋានក្នុងការធានានូវការសម្រេចសិទ្ធិដទៃទៀត។ វាចាំបាច់សម្រាប់សន្តិភាព ភាពអត់ឱន ភាពពេញលេញជាមនុស្ស និងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព។ យើងទទួលស្គាល់ថាការអប់រំគឺជាគន្លឹះដើម្បីធានានូវការមានការងារធ្វើពេញលេញ និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ យើងនឹងផ្តោតកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់យើងទៅលើលទ្ធភាពទទួលបានសេវាអប់រំ សមធម៌ និងការដាក់បញ្ចូលគ្នា គុណភាព និងលទ្ធផល នៃការសិក្សាក្នុងយុទ្ធសាស្ត្ររៀនសូត្រពេញមួយជីវិត។

៦- ដោយមានការជំរុញទឹកចិត្តពីការសម្រេចបានជោគជ័យដ៏ធំធេងរបស់យើងនៅក្នុងការពង្រីកលទ្ធភាពទទួលបានសេវាអប់រំអស់រយៈពេលជាង១៥ឆ្នាំ យើងនឹងធ្វើឲ្យបានប្រាកដថា ការផ្តល់ការអប់រំរយៈពេល១២ឆ្នាំ ការអប់រំនៅកម្រិតបឋម និងមធ្យមសិក្សា ដោយឥតបង់ប្រាក់

ដោយគាំទ្រថវិកាពីរដ្ឋាភិបាល ហើយក្នុងនោះយ៉ាងហោចណាស់ ការអប់រំរយៈពេល៩ឆ្នាំត្រូវជា កាតព្វកិច្ចដែលកំណត់ដោយច្បាប់នាំទៅរកលទ្ធផលនៃការសិក្សា។ យើងក៏ជំរុញលើកទឹកចិត្ត ការផ្តល់ការអប់រំថ្នាក់មត្តេយ្យ សិក្សារយៈពេលមួយឆ្នាំដែលមាន គុណភាពដោយឥតបង់ថ្លៃ និងជាកាតព្វកិច្ចកំណត់ដោយច្បាប់ ហើយកុមារទាំងអស់ បានទទួលការអប់រំ ការថែទាំ និងការអភិវឌ្ឍកុមារតូចប្រកបដោយគុណភាព។ យើងក៏ប្តេជ្ញាចិត្តផងដែរក្នុងការផ្តល់ការអប់រំ និងឱកាសបណ្តុះបណ្តាលប្រកបដោយខ្លឹមសារត្រឹមត្រូវចំពោះក្រុមកុមារ និងក្រុមវ័យជំទង់ដែល មិនបានចូលរៀន ដែលតម្រូវឲ្យមានសកម្មភាពភ្លាមៗឲ្យចំគោលដៅ និងមាននិរន្តរភាពដើម្បី ឲ្យប្រាកដថាកុមារទាំងអស់បានទៅរៀន និងកំពុងរៀននៅក្នុងសាលា។

៧-ការដាក់បញ្ចូលគ្នា និងសមធម៌ នៅក្នុង និងតាមរយៈការអប់រំគឺជាផ្នែកដ៏សំខាន់នៃរបៀបវារៈ ការអប់រំដើម្បីបំផ្លាស់ប្តូរ ហេតុដូច្នោះហើយយើងប្តេជ្ញាដោះស្រាយនៅគ្រប់ទម្រង់ទាំងអស់នៃ ការផាត់ចេញ និងការដាក់ឲ្យនៅដាច់ដោយឡែក គម្លាតគ្នា និងវិសមភាពក្នុងការទទួលបាន ការអប់រំ ការចូលរួម និងលទ្ធផលនៃការសិក្សា។ ពុំមានចំណុចដៅនៃការអប់រំណាដែលចាត់ទុក ថាឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការប្រសិនបើមិនបានឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការសម្រាប់កុមារទាំងអស់។ ដូច្នោះហើយយើងប្តេជ្ញាធ្វើឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរដែលចាំបាច់ក្នុងគោលនយោបាយអប់រំ និងផ្តោត កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់យើងទៅលើកុមារ ដែលជួបការលំបាកបំផុត ជាពិសេសកុមារពិការដើម្បី ធានាថាពុំមាននរណាម្នាក់ត្រូវបានគេ ទុកចោលនោះឡើយ។

៨-យើងទទួលស្គាល់អំពីសារៈសំខាន់នៃសមភាពយេនឌ័រក្នុងការសម្រេចសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំ សម្រាប់ទាំងអស់គ្នា។ ដូច្នោះហើយយើងប្តេជ្ញាគាំទ្រគោលនយោបាយ ដែលឆ្លើយតបនឹងយេនឌ័រ ផែនការ និងបរិស្ថានសិក្សា បញ្ហាបញ្ហាយេនឌ័រទៅក្នុងការ បណ្តុះបណ្តាលគ្រូ និងកម្មវិធីសិក្សា និងលប់បំបាត់ការរើសអើងយេនឌ័រ និងអំពើ ហិង្សានៅសាលារៀន។

៩- យើងប្តេជ្ញាធ្វើឲ្យមានការអប់រំដែលមានគុណភាព និងពង្រឹងលទ្ធផលនៃការសិក្សាឲ្យកាន់តែ ប្រសើរដែលតម្រូវឲ្យមានការពង្រឹងធាតុចូលកិច្ចដំណើរការ និងការវាយតម្លៃនៃលទ្ធផល និង យន្តការដើម្បីវាស់វែងវឌ្ឍនភាព។ យើងនឹងធ្វើឲ្យប្រាកដថាគ្រូបង្រៀន និងអ្នកអប់រំត្រូវបាន ផ្តល់សិទ្ធិអំណាចជ្រើសរើសបានគ្រប់គ្រាន់បានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលត្រឹមត្រូវមានគុណវិឌ្ឍ- វិជ្ជាជីវៈ មានការលើកទឹកចិត្ត និងគាំទ្រនៅក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងដែលមានប្រសិទ្ធភាព ប្រសិទ្ធផល និងមានធនធានត្រឹមត្រូវ។ ការអប់រំដែលមានគុណភាពជួយបង្កើនការច្នៃប្រឌិត និងចំណេះដឹង និងធានានូវការទទួលបានបំណិនមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការអានអក្សរ និងគិតលេខ ព្រមទាំងបំណិន ក្នុងការវិភាគ ដោះស្រាយបញ្ហា និងការគិតកម្រិតខ្ពស់ ទំនាក់ទំនង និងការចូលរួមក្នុងសង្គម។

វាក៏ជួយអភិវឌ្ឍបំណិន គុណតម្លៃ និងឥរិយាបថដែលធ្វើឲ្យពលរដ្ឋចេះដឹកនាំជីវិតរស់នៅប្រកបដោយសុខភាពល្អ និងពេញលេញ ចេះធ្វើការសម្រេចចិត្តដោយត្រឹមត្រូវនិងចេះឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាប្រឈមនៅមូលដ្ឋាន និងជាសាកលតាមរយៈការអប់រំ ដើម្បីការអភិវឌ្ឍដែលមានចីរភាព (ESD) និងការអប់រំពលរដ្ឋជាសាកល(GCED)។ ក្នុងន័យនេះយើងគាំទ្រយ៉ាងខ្លាំងក្លាចំពោះការអនុវត្តកម្មវិធីសកម្មភាពជាសាកលស្តីពី ការអប់រំដើម្បីការអភិវឌ្ឍដែលមានចីរភាព ដែលបានផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងសន្និសីទពិភពលោករបស់អង្គការ UNESCO ស្តីពីការអប់រំដើម្បីការអភិវឌ្ឍដែលមានចីរភាពនៅ Aichi-Nagoya ឆ្នាំ២០១៤។ យើងក៏សង្កត់ធ្ងន់អំពីសារៈសំខាន់នៃការអប់រំនិងការបណ្តុះបណ្តាលអំពីសិទ្ធិមនុស្សដើម្បីឈានទៅសម្រេចរបៀបវារៈនៃការអភិវឌ្ឍដែលមានចីរភាពនៅក្រោយឆ្នាំ ២០១៥។

១០-យើងប្តេជ្ញាចិត្តដើម្បីលើកកម្ពស់ឱកាសនៃការរៀនសូត្រពេញមួយជីវិតដែលមានគុណភាពសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា និងនៅគ្រប់កម្រិតនៃការអប់រំ។ រួមមានការទទួលបាន ការអប់រំវិជ្ជាជីវៈ និងបច្ចេកទេស និងការបណ្តុះបណ្តាល និងការអប់រំកម្រិតខ្ពស់សិក្សា និងការស្រាវជ្រាវប្រកបដោយគុណភាព និងសមធម៌ ដោយយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ទៅ លើការធានាគុណភាព។ ជាងនេះទៀត ការផ្តល់វិធីសាស្ត្រសិក្សាដែលមានលក្ខណៈ បត់បែន ព្រមទាំងមានការទទួលស្គាល់ការធ្វើឲ្យមានសុពលភាព និងរង្វាយតម្លៃលើ ចំណេះដឹង ជំនាញ និងសមត្ថភាព ដែលទទួលបានពីការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ និងក្រៅផ្លូវការ ក៏ជាការសំខាន់ផងដែរ។ យើងនៅតែបន្តខិតខំដើម្បីធានាថា យុវជន និងមនុស្ស ពេញវ័យទាំងអស់ ជាពិសេសកុមារី និងស្ត្រី សម្រេចបានកម្រិតនៃការចេះអក្សរ និង លេខដែលមានការទទួលស្គាល់ និងឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការ និងទទួលបានបំណិនជីវិត ព្រមទាំងពួកគេទទួលបានឱកាសរៀនសូត្រតាមបែបមនុស្សពេញវ័យ ការអប់រំនិងការបណ្តុះបណ្តាល។ យើងក៏ខិតខំពង្រឹងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងគំនិតច្នៃប្រឌិតថ្មី។ បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងសារគមនាគមន៍ (ICT) ត្រូវធ្វើឲ្យបានម៉ឺងម៉ាត់ដើម្បីពង្រឹងប្រព័ន្ធអប់រំការផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹង ការទទួលបានព័ត៌មាន ការសិក្សាដែលមានគុណភាព និងប្រសិទ្ធភាពនិងការផ្តល់សេវាកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពល្អ។

១១-លើសពីនេះទៀត យើងកត់សម្គាល់ទៅលើក្តីកង្វល់ដ៏ធ្ងន់ធ្ងរនាពេលបច្ចុប្បន្ន គឺមានភាគរយនៃកុមារដែលមិនបានចូលរៀនច្រើនលើសលប់នៅទូទាំងពិភពលោករស់នៅក្នុងតំបន់ដែលមានផលប៉ះពាល់ ដោយជម្លោះវិបត្តិ អំពើហិង្សា និងការវាយប្រហារ ទៅលើគ្រឹះស្ថានអប់រំ គ្រោះធម្មជាតិ និងជំងឺឆ្លង បន្តមានការរាំងស្ទះដល់ការអប់រំ និងការអភិវឌ្ឍជាសាកល។ យើងប្តេជ្ញាខិតខំអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអប់រំឲ្យកាន់តែមានលក្ខណៈបញ្ចូលគ្នា ឆ្លើយតបកាន់តែល្អ និងបត់បែនឲ្យត្រូវតាមតម្រូវការរបស់កុមារ យុវជន និងមនុស្សពេញវ័យនៅក្នុងបរិបទទាំងនេះ រួមទាំងអ្នកបំណាស់

ទីក្នុងស្រុក និងជនភៀសខ្លួន។ យើងសូមធ្វើការគូសបញ្ជាក់ពីតម្រូវការនៃការអប់រំដែលត្រូវតែ ផ្តល់ឲ្យក្នុងបរិកាសដែលមានសុវត្ថិភាព និងការគាំទ្រដែលគ្មានអំពើហិង្សា។ យើងសូមណែនាំ ឲ្យធ្វើការឆ្លើយតបនឹងវិបត្តិឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់តាំងពីការឆ្លើយតបនឹងគ្រោះអាសន្នរហូតដល់ការស្តារ និងស្ថាបនាឡើងវិញការឆ្លើយតបនៅថ្នាក់ជាតិ តំបន់ និងសាកល ដោយមានការសម្របសម្រួល បានល្អនិងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងការកាត់បន្ថយហានិភ័យមានលក្ខណៈ ទូលំទូលាយដើម្បីធានាថា ការអប់រំនៅតែបានបន្តក្នុងកំឡុងនៃស្ថានភាពដែលមានជម្លោះ គ្រោះអាសន្ន ក្រោយពេលជម្លោះ និងក្នុងពេលចាប់ផ្តើមស្តារឡើងវិញ។

ការអនុវត្តរបៀបវារៈរួមរបស់យើង

១២-យើងសូមធានាអះអាងជាថ្មីថា ទំនួលខុសត្រូវដ៏ចម្បងដើម្បីអនុវត្តរបៀបវារៈនេះបានជោគជ័យ គឺស្ថិតនៅលើរដ្ឋាភិបាល។ យើងប្តេជ្ញាបង្កើតនូវក្របខណ្ឌគោលនយោបាយ និងគតិយុត្តដែល ជំរុញឲ្យមានគណនេយ្យភាព និងតម្លាភាព ព្រមទាំងអភិបាលកិច្ចដែលមានការចូលរួម និងភាព ជាដៃគូ ដែលមានការសម្របសម្រួលនៅគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងឆ្លងវិស័យ និងប្រកាន់ខ្ជាប់សិទ្ធិ ចូលរួមរបស់គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ។

១៣-យើងអំពាវនាវឲ្យមានកិច្ចសហការ សហប្រតិបត្តិការ ការសម្របសម្រួល និងការពិនិត្យ តាមដាននៅថ្នាក់តំបន់ និងសកលឲ្យបានរឹងមាំក្នុងការអនុវត្តរបៀបវារៈអប់រំ ដោយផ្អែកតាម ទិន្នន័យដែលប្រមូលបានការវិភាគ និងរបាយការណ៍នៅកម្រិតថ្នាក់ប្រទេស ដែលស្ថិតនៅក្នុង ក្របខណ្ឌនៃស្ថាប័ន យន្តការ និងយុទ្ធសាស្ត្រថ្នាក់តំបន់។

១៤-យើងទទួលស្គាល់ថាជោគជ័យនៃរបៀបវារៈអប់រំឆ្នាំ ២០៣០ ត្រូវការមាននូវគោលនយោបាយ និងផែនការច្បាស់លាស់រួមជាមួយការរៀបចំអនុវត្តឲ្យបានប្រសិទ្ធភាព។ វាច្បាស់ណាស់ថា សេចក្តីប៉ងប្រាថ្នាដែលបានលើកឡើងក្នុងគោលដៅអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពទី៤ មិនអាចនឹង សម្រេចបានឡើយបើគ្មានការបង្កើនផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុឲ្យត្រូវតាមចំណុចដែលបានដៅទុកជាពិសេស សម្រាប់ប្រទេសដែលស្ថិតនៅឆ្ងាយនៅឡើយពីការសម្រេចបាន ការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា នៅគ្រប់កម្រិតប្រកបដោយគុណភាព។ ដូច្នេះហើយយើងប្តេជ្ញាបង្កើនការចំណាយសាធារណៈ លើវិស័យអប់រំ ដោយអនុឡោមទៅតាមបរិបទនៃប្រទេស និងគោរពទៅតាមគោលការណ៍ ថ្នាក់តំបន់ និងអន្តរជាតិដែលត្រូវវិភាជន៍ថវិកាឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ដែលយ៉ាងហោចណាស់ ៤ ទៅ ៦%នៃផលិតផលសរុបក្នុងស្រុក និង/ឬ យ៉ាងហោច ១៥ ទៅ ២០% នៃការចំណាយសាធា រណៈសរុបចំពោះវិស័យអប់រំ។

១៥-ដោយកត់សម្គាល់ពីសារៈសំខាន់នៃកិច្ចសហការផ្នែកការអភិវឌ្ឍ ដោយមានការបំពេញបន្ថែម លើការវិនិយោគរបស់រដ្ឋាភិបាល យើងសូមអំពាវនាវដល់បណ្តាប្រទេសអភិវឌ្ឍទាំងអស់ ម្ចាស់ ជំនួយ ប្រទេសដែលមានចំណូលមធ្យម និងយន្តការហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ ដើម្បីបង្កើនថវិកាចំពោះ វិស័យអប់រំ និងគាំទ្រការអនុវត្តរបៀបវារៈទៅតាមតម្រូវការ និងអាទិភាពរបស់ប្រទេសរៀងៗ ខ្លួន។ យើងទទួលស្គាល់ថាការបំពេញការខិតខំប្រឹងប្រែង ទាំងអស់ពាក់ព័ន្ធនឹងជំនួយអភិវឌ្ឍ ផ្លូវការ គឺពិតជាមិនអាចខ្វះបានឡើយរួមទាំងការសន្យារបស់បណ្តាប្រទេសអភិវឌ្ឍជាច្រើនដើម្បី សម្រេចចំណុចដៅ០,៧ភាគរយ នៃផលិតផលជាតិសរុប សម្រាប់ជំនួយអភិវឌ្ឍផ្លូវការដល់ ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ។ យោងតាមការសន្យារបស់ពួកគេយើងជំរុញបណ្តាប្រទេសអភិវឌ្ឍ ទាំងនោះ ដែលមិនទាន់បានធ្វើនៅឡើយខិតខំបន្ថែមដល់ចំណុចដៅ០,៧ភាគរយ នៃ ផលិតផលជាតិសរុបសម្រាប់ជំនួយអភិវឌ្ឍផ្លូវការដល់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ។ យើងក៏ខិតខំបង្កើន ការគាំទ្ររបស់យើងផងដែរចំពោះប្រទេសដែលមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច។ យើងទទួលស្គាល់ពី សារៈសំខាន់នៃការលាតត្រដាងធនធានដែលមានសក្តានុពលទាំងអស់ ដើម្បីគាំទ្រសិទ្ធិទទួល បានការអប់រំ។ យើងសូមណែនាំឲ្យពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃជំនួយតាមរយៈការសម្របសម្រួលឲ្យ បានល្អប្រសើរ និងសុខុមាល័យកម្ម និងផ្តល់អាទិភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងជំនួយទៅកាន់អនុវិស័យ ដែលត្រូវបានគេមិនយកចិត្តទុកដាក់ និងប្រទេសដែលមានចំណូលទាប។ យើងក៏សូមណែនាំឲ្យ បង្កើនការគាំទ្រឲ្យបានរឹងមាំសម្រាប់ការអប់រំក្នុងកិច្ចការមនុស្សធម៌ និងវិបត្តិ ដែលមានការអូស បន្លាយរ៉ាំរ៉ៃ។ យើងក៏សូមស្វាគមន៍ចំពោះជំនួបប្រជុំកំពូលទីក្រុង Oslo ស្តីពីការអប់រំ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ(ខែ កក្កដា ២០១៥) និងការអំពាវនាវឲ្យមានហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់សន្និសីទដើម្បី ការអភិវឌ្ឍនៅ Addis Ababa គាំទ្រគោលដៅអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពទី ៤។

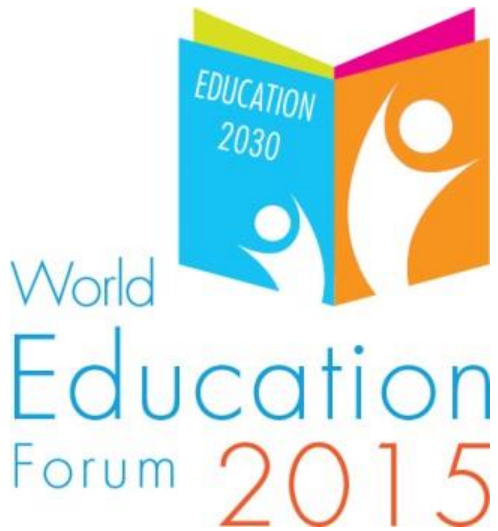
១៦-យើងសូមអំពាវនាវឲ្យអ្នករៀបចំវេទិកាអប់រំពិភពលោកឆ្នាំ ២០១៥ និងជាពិសេស អង្គការ UNESCO រួមជាមួយនឹងដៃគូអភិវឌ្ឍទាំងអស់ គាំទ្រដល់បណ្តាប្រទេសរៀងៗ តាមលក្ខណៈ ជាបុគ្គល និងជាលក្ខណៈរួមគ្នា ក្នុងការអនុវត្តរបៀបវារៈអប់រំឆ្នាំ ២០៣០ តាមរយៈការផ្តល់ប្រឹក្សា ផ្នែកបច្ចេកទេស ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពថ្នាក់ជាតិ និងការគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុ ដោយផ្អែកតាមអាណត្តិ និងឧត្តមភាពប្រៀបធៀបរបស់ប្រទេស ហើយឈរលើមូលដ្ឋាននៃការបំពេញបន្ថែម។ ដើម្បី សម្រេចកិច្ចការនេះ យើងទុកចិត្តលើអង្គការ UNESCO តាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយ សមាជិករដ្ឋភាគី អ្នករៀបចំវេទិកាអប់រំ ពិភពលោកឆ្នាំ ២០១៥ និងដៃគូដទៃទៀតដើម្បីបង្កើតជា យន្តការសម្របសម្រួលសមស្របមួយជាសកល។ ដោយទទួលស្គាល់នូវភាពជាដៃគូសកល សម្រាប់ការអប់រំជាវេទិកាហិរញ្ញវត្ថុនៃពហុភាគីពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ការអប់រំ ដើម្បីគាំទ្រការអនុវត្ត របៀបវារៈអប់រំអាស្រ័យទៅតាមតម្រូវការ និងអាទិភាពនៃប្រទេសនីមួយៗ យើងសូមណែនាំឲ្យ ដាក់ផ្នែកនេះទៅក្នុងយន្តការសម្របសម្រួលជាសកលនាពេលខាងមុខ។

១៧-យើងជឿទុកចិត្តលើអង្គការ UNESCO ដែលជាទីភ្នាក់ងារឯកទេសផ្នែកអប់រំរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ក្នុងការបន្តតួនាទីនៃអាណត្តិរបស់ខ្លួនដើម្បីដឹកនាំ និងសម្របសម្រួលរបៀបវារៈអប់រំឆ្នាំ ២០៣០ ជាពិសេសការទទួលខុសត្រូវក្នុងការតស៊ូមតិដើម្បី រក្សាការប្តេជ្ញាផ្នែកនយោបាយសម្របសម្រួលការពិភាក្សាគោលនយោបាយ ការចែករំលែកចំណេះដឹង និងការកំណត់ស្តង់ដារការពិនិត្យតាមដានវឌ្ឍនភាពឆ្ពោះទៅចំណុចដៅនៃការអប់រំ រៀបចំកិច្ចប្រជុំជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធផ្នាក់ជាតិ តំបន់ និងសកល ដើម្បីណែនាំអំពីការអនុវត្តរបៀបវារៈ និងមានមុខងារជាអ្នកសម្របសម្រួលកណ្តាលក្នុងវិស័យអប់រំ និងការសម្របសម្រួលជាទូទៅចំពោះគោលដៅអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព។

១៨-យើងត្រូវបង្កើតប្រព័ន្ធពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃផ្នែកជាតិឲ្យមានលក្ខណៈទូលំទូលាយដើម្បីបង្កើតភ័ស្តុតាងជាក់លាក់សម្រាប់ការកសាងគោលនយោបាយ និងការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធអប់រំនិងដើម្បីធានានូវគណនេយ្យភាព។ យើងសូមសំណូមពររបបនៃមេទៅដល់អ្នករៀបចំវេទិកាអប់រំពិភពលោកឆ្នាំ ២០១៥ និងដៃគូដទៃទៀតឲ្យគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យការវិភាគ និងរបាយការណ៍នៅផ្នែកកម្រិតប្រទេស។ បណ្តាប្រទេសផ្សេងៗគ្នាតែខំរិះរកកែលម្អគុណភាពកម្រិតនៃការបែងចែកទិន្នន័យ និងការផ្តល់របាយការណ៍ទាន់តាមពេលវេលាផ្តល់ឲ្យវិទ្យាស្ថានស្ថិតិរបស់អង្គការ UNESCO។ យើងក៏សូមស្នើសុំឲ្យរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យតាមដានជាសកល ចំពោះការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នានេះនៅតែជារបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យតាមដានជាសកលមានលក្ខណៈឯករាជ្យដែលរៀបចំ និងផ្សព្វផ្សាយដោយអង្គការ UNESCO ជាយន្តការត្រួតពិនិត្យតាមដាន និងរបាយការណ៍ស្តីពីគោលដៅអភិវឌ្ឍដែលមានចីរភាពទី៤ និងស្តីពីការអប់រំក្នុងគោលដៅអភិវឌ្ឍដទៃទៀត នៅក្នុងយន្តការដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីពិនិត្យតាមដាន និងពិនិត្យមើលឡើងវិញលើការអនុវត្តគោលដៅអភិវឌ្ឍដែលបានស្នើឡើង។

១៩-យើងបានពិភាក្សា និងឯកភាពលើធាតុសំខាន់ៗនៃក្របខណ្ឌសកម្មភាពសម្រាប់ការអប់រំឆ្នាំ ២០៣០។ ដោយពិចារណាអំពីជំនួបប្រជុំកំពូលរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីអនុម័តរបៀបវារៈនៃការអភិវឌ្ឍក្រោយឆ្នាំ ២០១៥ (ទីក្រុង New York ខែកញ្ញា ២០១៥) និងលទ្ធផលនៃសន្និសីទអន្តរជាតិលើកទី ៣ ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ (Addis Ababa ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៥)។ ឯកសារចុងក្រោយនឹងត្រូវបង្ហាញដើម្បីអនុម័ត និងផ្សព្វផ្សាយ នៅជំនួបប្រជុំពិសេសកម្រិតខ្ពស់ដែលនឹងត្រូវរៀបចំឡើងជាមួយនឹងសន្និសីទប្រចាំឆ្នាំ លើកទី៣៨ របស់អង្គការ UNESCO នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៥។ យើងនឹងខិតខំឲ្យពេញទំហឹងក្នុងការអនុវត្តបន្ទាប់ពីការអនុម័តដើម្បីលើកទឹកចិត្ត និងណែនាំដល់បណ្តាប្រទេស និងដៃគូ ដើម្បីធានាថារបៀបវារៈរបស់យើងត្រូវបានសម្រេច។

២០-ដោយឈរលើមរតកដែលបន្សល់ទុកពី Jomtien និងDakar សេចក្តីប្រកាសនេះ គឺជាសេចក្តី
ប្តេជ្ញាចិត្តជាប្រវត្តិសាស្ត្រតាមរយៈយើងទាំងអស់គ្នា ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរជីវិតតាមរយៈចក្ខុវិស័យថ្មី
សម្រាប់ការអប់រំ ដែលមានសកម្មភាពប្រកបដោយការច្នៃប្រឌិតថ្មីដើម្បីសម្រេចគោលដៅដែល
ប្រកបដោយមហិច្ឆតារបស់យើងនាឆ្នាំ២០៣០។

ED/WEF2015/MD/3
Original: English

Incheon Declaration

**Education 2030:
Towards inclusive and
equitable quality education and
lifelong learning for all**

Preamble

1. We, Ministers, heads and members of delegations, heads of agencies and officials of multilateral and bilateral organizations, and representatives of civil society, the teaching profession, youth and the private sector, have gathered in May 2015 at the invitation of the Director-General of UNESCO in Incheon, Republic of Korea, for the World Education Forum 2015 (WEF 2015). We thank the Government and the people of the Republic of Korea for having hosted this important event as well as UNICEF, the World Bank, UNFPA, UNDP, UN Women and UNHCR, as the co-convenors of this meeting, for their contributions. We express our sincere appreciation to UNESCO for having initiated and led the convening of this milestone event for Education 2030.
2. On this historic occasion, we reaffirm the vision of the worldwide movement for Education for All initiated in Jomtien in 1990 and reiterated in Dakar in 2000 — the most important commitment to education in recent decades and which has helped drive significant progress in education. We also reaffirm the vision and political will reflected in numerous international and regional human rights treaties that stipulate the right to education and its interrelation with other human rights. We acknowledge the efforts made; however, we recognize with great concern that we are far from having reached education for all.
3. We recall the Muscat Agreement developed through broad consultations and adopted at the Global Education for All (EFA) Meeting 2014, and which successfully informed the proposed education targets of the Open Working Group on Sustainable Development Goals (SDGs). We further recall the outcomes of the regional ministerial conferences on education post-2015 and take note of the findings of the 2015 EFA Global Monitoring Report and the Regional EFA Synthesis Reports. We recognize the important contribution of the Global Education First Initiative as well as the role of governments and regional, intergovernmental and non-governmental organizations in galvanizing political commitment for education.
4. Having taken stock of progress made towards the EFA goals since 2000 and the education-related Millennium Development Goals (MDGs) as well as the lessons learned, and having examined the remaining challenges and deliberated on the proposed 2030 education agenda and the Framework for Action as well as on future priorities and strategies for its achievement, we adopt this Declaration.

Towards 2030: a new vision for education

5. Our vision is to transform lives through education, recognizing the important role of education as a main driver of development and in achieving the other proposed SDGs. We commit with a sense of urgency to a single, renewed education agenda that is holistic, ambitious and aspirational, leaving no one behind. This new vision is fully captured by the proposed SDG 4 ***“Ensure inclusive and equitable quality education and promote life-long learning opportunities for all”*** and its corresponding targets. It is transformative and universal, attends to the ‘unfinished business’ of the EFA agenda and the education-related MDGs, and addresses global and national education challenges. It is inspired by a humanistic vision of education and development based on human rights and dignity; social justice; inclusion; protection; cultural, linguistic and ethnic diversity; and shared responsibility and accountability. We reaffirm that education is a public good, a fundamental human right and a basis for guaranteeing the realization of other rights. It is essential for peace, tolerance, human fulfilment and sustainable development. We recognize education as key to achieving full employment and poverty eradication. We will focus our efforts on access, equity and inclusion, quality and learning outcomes, within a lifelong learning approach.

6. Motivated by our significant achievements in expanding **access** to education over the last 15 years, we will ensure the provision of 12 years of free, publicly funded, equitable quality primary and secondary education, of which at least nine years are compulsory, leading to relevant learning outcomes. We also encourage the provision of at least one year of free and compulsory quality pre-primary education and that all children have access to quality early childhood development, care and education. We also commit to providing meaningful education and training opportunities for the large population of out-of-school children and adolescents, who require immediate, targeted and sustained action ensuring that all children are in school and are learning.
7. **Inclusion and equity** in and through education is the cornerstone of a transformative education agenda, and we therefore commit to addressing all forms of exclusion and marginalization, disparities and inequalities in access, participation and learning outcomes. No education target should be considered met unless met by all. We therefore commit to making the necessary changes in education policies and focusing our efforts on the most disadvantaged, especially those with disabilities, to ensure that no one is left behind.
8. We recognize the importance of **gender equality** in achieving the right to education for all. We are therefore committed to supporting gender-sensitive policies, planning and learning environments; mainstreaming gender issues in teacher training and curricula; and eliminating gender-based discrimination and violence in schools.
9. We commit to **quality** education and to improving learning outcomes, which requires strengthening inputs, processes and evaluation of outcomes and mechanisms to measure progress. We will ensure that teachers and educators are empowered, adequately recruited, well-trained, professionally qualified, motivated and supported within well-resourced, efficient and effectively governed systems. Quality education fosters creativity and knowledge, and ensures the acquisition of the foundational skills of literacy and numeracy as well as analytical, problem-solving and other high-level cognitive, interpersonal and social skills. It also develops the skills, values and attitudes that enable citizens to lead healthy and fulfilled lives, make informed decisions, and respond to local and global challenges through education for sustainable development (ESD) and global citizenship education (GCED). In this regard, we strongly support the implementation of the Global Action Programme on ESD launched at the UNESCO World Conference on ESD in Aichi-Nagoya in 2014. We also stress the importance of human rights education and training in order to achieve the post-2015 sustainable development agenda.
10. We commit to promoting quality **lifelong learning opportunities** for all, in all settings and at all levels of education. This includes equitable and increased access to quality technical and vocational education and training and higher education and research, with due attention to quality assurance. In addition, the provision of flexible learning pathways, as well as the recognition, validation and accreditation of the knowledge, skills and competencies acquired through non-formal and informal education, is important. We further commit to ensuring that all youth and adults, especially girls and women, achieve relevant and recognized functional literacy and numeracy proficiency levels and acquire life skills, and that they are provided with adult learning, education and training opportunities. We are also committed to strengthening science, technology and innovation. Information and communication technologies (ICTs) must be harnessed to strengthen education systems, knowledge dissemination, information access, quality and effective learning, and more effective service provision.
11. Furthermore, we note with serious concern that, today, a large proportion of the world's out-of-school population lives in conflict-affected areas, and that crises, violence and attacks on education institutions, natural disasters and pandemics continue to disrupt education and development globally. We commit to developing more inclusive, responsive and resilient education systems to meet the needs of children, youth and adults in these contexts, including internally displaced persons and refugees. We

highlight the need for education to be delivered in safe, supportive and secure learning environments free from violence. We recommend a sufficient crisis response, from emergency response through to recovery and rebuilding; better coordinated national, regional and global responses; and capacity development for comprehensive risk reduction and mitigation to ensure that education is maintained during situations of conflict, emergency, post-conflict and early recovery.

Implementing our common agenda

12. We reaffirm that the fundamental responsibility for successfully implementing this agenda lies with governments. We are determined to establish legal and policy frameworks that promote accountability and transparency as well as participatory governance and coordinated partnerships at all levels and across sectors, and to uphold the right to participation of all stakeholders.
13. We call for strong global and regional collaboration, cooperation, coordination and monitoring of the implementation of the education agenda based on data collection, analysis and reporting at the country level, within the framework of regional entities, mechanisms and strategies.
14. We recognize that the success of the 2030 education agenda requires sound policies and planning as well as efficient implementation arrangements. It is also clear that the aspirations encompassed in the proposed SDG 4 cannot be realized without a significant and well-targeted increase in financing, particularly in those countries furthest from achieving quality education for all at all levels. We therefore are determined to increase public spending on education in accordance with country context, and urge adherence to the international and regional benchmarks of allocating efficiently at least 4 - 6% of Gross Domestic Product and/or at least 15 - 20% of total public expenditure to education.
15. Noting the importance of development cooperation in complementing investments by governments, we call upon developed countries, traditional and emerging donors, middle income countries and international financing mechanisms to increase funding to education and to support the implementation of the agenda according to countries' needs and priorities. We recognize that the fulfilment of all commitments related to official development assistance (ODA) is crucial, including the commitments by many developed countries to achieve the target of 0.7 per cent of gross national product (GNP) for ODA to developing countries. In accordance with their commitments, we urge those developed countries that have not yet done so to make additional concrete efforts towards the target of 0.7 per cent of GNP for ODA to developing countries. We also commit to increase our support to the least developed countries. We further recognize the importance of unlocking all potential resources to support the right to education. We recommend improving aid effectiveness through better coordination and harmonization, and prioritizing financing and aid to neglected sub-sectors and low income countries. We also recommend significantly increasing support for education in humanitarian and protracted crises. We welcome the Oslo Summit on Education for Development (July 2015) and call on the Financing for Development Conference in Addis Ababa to support the proposed SDG 4.
16. We call on the WEF 2015 co-convenors, and in particular UNESCO, as well as on all partners, to individually and collectively support countries in implementing the 2030 education agenda, by providing technical advice, national capacity development and financial support based on their respective mandates and comparative advantages, and building on complementarity. To this end, we entrust UNESCO, in consultation with Member States, the WEF 2015 co-convenors and other partners, to develop an appropriate global coordination mechanism. Recognizing the Global Partnership for Education as a multi-stakeholder financing platform for education to support the implementation of the agenda according to the needs and priorities of the countries, we recommend that it be part of this future global coordination mechanism.

17. We further entrust UNESCO, as the United Nations' specialized agency for education, to continue its mandated role to lead and coordinate the 2030 education agenda, in particular by: undertaking advocacy to sustain political commitment; facilitating policy dialogue, knowledge sharing and standard setting; monitoring progress towards the education targets; convening global, regional and national stakeholders to guide the implementation of the agenda; and functioning as a focal point for education within the overall SDG coordination architecture.
18. We resolve to develop comprehensive national monitoring and evaluation systems in order to generate sound evidence for policy formulation and the management of education systems as well as to ensure accountability. We further request the WEF 2015 co-convenors and partners to support capacity development in data collection, analysis and reporting at the country level. Countries should seek to improve the quality, levels of disaggregation and timeliness of reporting to the UNESCO Institute for Statistics. We also request that the Education for All Global Monitoring Report be continued as an independent Global Education Monitoring Report (GEMR), hosted and published by UNESCO, as the mechanism for monitoring and reporting on the proposed SDG 4 and on education in the other proposed SDGs, within the mechanism to be established to monitor and review the implementation of the proposed SDGs.
19. We have discussed and agreed upon the essential elements of the Education 2030 Framework for Action. Taking into account the United Nations summit for the adoption of the post-2015 development agenda (New York, September 2015) and the outcomes of the Third International Conference on Financing for Development (Addis Ababa, July 2015), a final version will be presented for adoption and launched at a special high-level meeting to be organized alongside the 38th session of the General Conference of UNESCO in November 2015. We are fully committed to its implementation after its adoption, to inspire and guide countries and partners to ensure that our agenda is achieved.
20. Building on the legacy of Jomtien and Dakar, this Incheon Declaration is an historic commitment by all of us to transform lives through a new vision for education, with bold and innovative actions, to reach our ambitious goal by 2030.